

Samhällsbyggnadsnämndens  
arbetsutskott

§8

## Hemleverans av alkohol i samband med catering

(2020 SBN0265)

### Beslut

#### Arbetsutskottets förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden lämnar nedanstående yttrande i mål om laglighetsprövning enligt kommunallagen – angående tolkning av alkohollagen, mål nr 16743-20 samt översänder yttrandet till Förvaltningsrätten i Göteborg:

#### Inställning och yrkande

Kommunen bestrider bifall till överklagandena och yrkar med åberopande av nedanstående grunder att överklagandena ska avvisas alternativt avslås.

#### Grunder

Enligt 9 kap. 5 § alkohollagen (AL) ska kommunfullmäktige bestämma den eller de nämnder som ansvarar för kommunens skyldigheter enligt alkohollagen. Samhällsbyggnadsnämnden (nämnden) har i reglementet för nämnden ålagts detta ansvar. Kommunen ska enligt 8 kap 9 § AL tillhandahålla information om vad som gäller enligt alkohollagen och anslutande föreskrifter samt riktlinjer för tillämpningen av föreskrifterna i kommunen. Syftet är att åstadkomma likabehandling och förutsebarhet men det framgår av såväl förarbete som praxis att de inte ersätter den prövning som ska ske i det enskilda fallet.

Beslut av en nämnd får enligt 13 kap. 2 § 2 p. kommunallagen (KL) överklagas genom laglighetsprövning, om beslutet inte är av rent förberedande eller rent verkställande art. I det överklagade beslutet har nämnden uttryckt kommunens tolkning av gällande rätt. Beslutet som sådant saknar självständiga rättsverkningar och ersätter inte kommunens beslutsfattande vid enskilda ansökningar och anmälningar jml alkohollagen eller vid fullgörande av kommunens tillsynsansvar enligt 9 kap. AL. Kommunens inställning är att det överklagade beslutet är av sådan rent förberedande art att det inte omfattas av möjligheten till laglighetsprövning. Överklagandena ska därför avvisas.

För det fall att domstolen kommer fram till att det överklagade beslutet kan överklagas genom laglighetsprövning ska överklagandena avslås.

Det är den klagande som har bevisbördan för att det överklagade beslutet ska upphävas enligt någon av grunderna i 13 kap. 8 § första stycket KL. Endast de omständigheter som klaganden

Samhällsbyggnadsnämndens  
arbetsutskott

har hänvisat till före överklagandetidens utgång kan beaktas (13 kap. 7 § KL). Vid laglighetsprövning har förvaltningsrätten att ta ställning till om det överklagade beslutet ska upphävas på någon av grunderna i 13 kap. 8 § KL.

Enligt bestämmelsen ska ett beslut upphävas om

1. det inte har kommit till på lagligt sätt,
2. beslutet rör något som inte är en angelägenhet för kommunen,
3. det organ som har fattat beslutet inte har haft rätt att göra det, eller
4. beslutet annars strider mot lag eller annan författning.

Kommunen åberopar som grund för sin talan att ingen av de i p. 1 – 4 angivna förutsättningarna föreligger.

Första punkten tar sikte på formaliabestämmelser för beslutets tillkomst, såsom krav på kungörelse. Prövningen görs exempelvis utifrån kommunallagens bestämmelser eller instruktioner som kommunfullmäktige fattat med stöd i lag. Det överklagade beslutet har tillkommit i laga ordning och ska således inte upphävas på denna grund.

Kommunen beslutar om tillstånd avseende servering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat i 8 kap. AL, och har tillsammans med Polismyndigheten tillsyn över efterlevnaden av de bestämmelser som gäller för servering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat. Som redogjorts för ovan ska Samhällsbyggnadsnämnden ansvara för kommunens åtaganden enligt alkohollagen. Det överklagade beslutet rör således en kommunal angelägenhet och har fattats av rätt nämnd. Beslutet ska därför inte heller upphävas på grunderna i 13 kap. 8 § 2 och 3 p. KL.

Av förarbete framgår att 13 kap. 8 § 4 p. KL ska tillämpas när beslutet bryter mot en uttrycklig författningsregel. Kommunen tillbakavisar att så skulle vara fallet. Beslutet ska därför inte upphävas på denna grund.

Med hänvisning till ovanstående anser kommunen att överklagandena ska avvisas alternativt avslås.

Samhällsbyggnadsnämnden justerar paragrafen omedelbart.

Samhällsbyggnadsnämndens  
arbetsutskott

## Beskrivning av ärendet

Dnr Ecos: 2020- 909

### Ärende

Samhällsbyggnadsnämnden har den 15 december 2020 § 86 beslutat att uppdra åt samhällsbyggnadskontoret att anse serveringstiden avslutad vid genomförd servering samt att tillämpa undantaget från brandskyddskravet i alkohollagen vid catering till slutna sällskap i lokaler som ej är avsedda för allmänheten. Laglighetsprövning av beslutet har begärts och kommunen har av förvaltningsrätten förelagts att yttra sig över överklagandena.

### Bakgrund

Samhällsbyggnadsnämnden behandlade på sitt sammanträde den 15 december 2020 ärendet angående tolkning av alkohollagen och beslutade att uppdra åt Samhällsbyggnadskontoret att anse serveringstiden avslutad vid genomförd servering samt att tillämpa undantaget från brandskyddskravet i alkohollagen vid catering till slutna sällskap i lokaler som ej är avsedda för allmänheten.

Samhällsbyggnadsnämndens beslut ovan, § 86/20 i justerat protokoll, har överklagats genom begäran om laglighetsprövning enligt 13 kap. kommunallagen. Förvaltningsrätten i Göteborg har förelagt kommunen att yttra sig över överklagandena.

Samhällsbyggnadskontoret, Jenny Hagesjö Kanslichef, Alice Risenfors kommunjurist och Stefan Andersson verksamhetsutvecklare har upprättat förslag till yttrande med underlag från Malmö kommuns ställningstagande.

### Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse -Yttrande till Förvaltningsrätten Göteborg i mål om laglighetsprövning enligt kommunallagen angående tolkning av alkohollagen hemleverans av alkohol i samband med catering
- §86 SBN Hemleverans av alkohol i samband med catering
- Göteborg\_FR\_16743-20\_Aktbil\_14 Begäran yttrande överklagan 11 jan 2021
- Förlängd svarstid Förv rätten Göteborg\_FR\_16743-20\_Aktbil\_16
- Malmö Tjkskrivelse Yttrande i mål om servering catering jan 21
- Ärendeutdrag överklagan catering dec 20